

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoCsp/27/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122412531
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6122412531.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovej a sudcov JUDr. Michala Tagaja (sudca spravodajca) a JUDr. Danice Kočíčkovej ako členov senátu, v spore žalobcu: Služby pre domácnosť s.r.o., so sídlom Kocel'ova 1681/23, Spišská Nová Ves, IČO: 47 484 667, zast. Mgr. Annou Suchou, advokátkou so sídlom Čsl. armády 1851/35, Spišská Nová Ves, proti žalovanému: A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/X, C., zast. JUDr. Marianom Holým, advokátom so sídlom Boženy Němcovej 1/A, Brezno, o zaplatenie 1.300,- Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. BR-6Csp/150/2022-105 zo dňa 5. mája 2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. **p o t v r d z u j e.**

II. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. o trovách konania **m e n í** tak, že žalobca je povinný **z a p l a t i ť** žalovanému náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100% do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

III. Žalobca je povinný **z a p l a t i ť** žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti sumy 230,-Eur s príslušným úrokom z omeškania zastavil (prvý výrok), vo zvyšku žalobu zamietol (druhý výrok) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu (tretí výrok).

1.1 Z jeho odôvodnenia vyplýva, že žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 1.300,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 19.07.2022 do zaplatenia. Uviedol, že v mesiaci jún 2022 si žalovaný u žalobcu objednal službu – likvidáciu drevokazného hmyzu na drevenici v Mýte pod Ďumbierom; odmena za tieto práce bola dojednaná vo výške 3.000,- Eur. Dňa 24.06.2022 vykonal žalobca na drevenici prvú prípravnú fázu likvidácie hmyzu, a to zavedenie hmoždiniek do dreva, ktoré mali následne slúžiť na aplikáciu chemickej látky. Po uplynutí troch dní od vykonania týchto prác žalovaný oznámil, že nemá dostatok finančných prostriedkov na úhradu dojednanej odmeny a druhú fázu likvidácie hmyzu – aplikáciu chemickej látky – ruší. Dňa 11.07.2022 žalobca vystavil žalovanému faktúru za vykonanú prácu na sumu 1.300,- Eur, ktorá do dňa splatnosti, t.j. do 18.07.2022, žalovaným uhradená nebola; kópiu faktúry spolu s podacím lístkom a listinou potvrdzujúcou jej doručenie žalovanému, ako aj predsúdnu výzvu, pripojil žalobca k návrhu na vydanie platobného rozkazu.

1.2 Žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 25Up/1215/2022 zo dňa 13.09.2022 uviedol, že medzi stranami sporu bola uzatvorená ústna zmluva o dielo, ktorej predmetom bola služba – likvidácia drevokazného hmyzu; celková hodnota služby

bola dojednaná na sumu 1.300,- Eur. Spolu s pracovníkom žalobcu vykonával práce aj žalovaný, ktorý nesúhlasil s vykonávanými prácami a použitým materiálom, vyjadril nespokojnosť aj s procesom ošetrovania dreva a po oznámení týchto skutočností žalobcovi došlo k ukončeniu služby a úhrade sumy za časť práce; bankovým prevodom vyplatil žalovaný žalobcovi sumu 230,- Eur. Podľa tvrdenia žalovaného mal byť použitý materiál – hmoždinky vrátené žalobcovi do jedného mesiaca od skončenia práce; tieto žalobcovi zaslal na ním uvedenú adresu, žalobca však balík neprevzal. Žalovaný sumu označil za neprímeranú, keďže sa so žalobcom dohodli na vyplatení 230,- Eur za vykonané práce a zaslaní rovnakých hmoždiniek, ako boli použité pri práci.

1.3 Žalobca vo vyjadrení k odporu uznal čiastočnú úhradu zo strany žalovaného vo výške 230,- Eur a v tejto časti zobrať žalobu späť; naďalej zotrval na svojom nároku, pozostávajúcom z istiny vo výške 1.070,- Eur a úroku z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 19.07.2022 do zaplatenia; uviedol, že pri dojednávaní zmluvy o dielo bol prítomný D. E., ktorý na základe mandátnej zmluvy zastupoval žalobcu; zmluva o dielo bola uzatvorená medzi menovaným a žalovaným, ktorý o dané služby prejavil záujem už v roku 2021, keď D. E. vykonával rovnaké práce na inej drevenici v Mýte pod Ďumbierom. Na základe ohliadky žalobca zistil, že bude potrebné ošetriť 360 m² dreva; za likvidáciu drevokazného hmyzu požadoval 3.000,- Eur, ktorá suma pozostávala z nákladov na materiál použitý pri likvidácii, dopravu a cenu práce; v konkrétnostiach malo byť použitých cca 1.000 ks hmoždiniek v hodnote 420,- Eur, 5 ks vrtákov po 4,- Eur, chemická látka Deron I za 1.100,- Eur, náklady na dopravu žalobca vyčíslil na sumu 100,- Eur a cenu práce na 1.360,- Eur. Žalovanému bola poskytnutá zľava 500,- Eur vzhľadom na záväzok žalovaného vypomáhať pri prácach žalobcu. Prípravnú fázu likvidácie hmyzu žalobca vykonal dňa 24.06.2022 za pomoci tretej osoby zabezpečenej žalovaným; žalovaný sa osobne na prípravných prácach nezúčastnil.

1.3.1 Žalobca ďalej tvrdil, že žalovaný namiesto plánovanej chemickej látky Deron I požiadal o použitie látky Xilix, hodnota ktorej však predstavovala sumu 2.000,- Eur; vzhľadom na navýšenie sumy po zvážení ceny žalovaný oznámil následne žalobcovi zrušenie druhej fázy likvidácie hmyzu - aplikáciu chemickej látky vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov na úhradu dojednanej odmeny. Žalovaný si sám určil cenu práce pre žalobcu na sumu 230,- Eur s tým, že žalobcovi zašle do jedného týždňa náhradný materiál; sumu 1.300,- Eur odmietol zaplatiť. Žalobca, majúci záujem na zaplatení aspoň časti jeho nákladov na cestu a materiál, poskytol žalovanému účet na poukázanie finančných prostriedkov a očakával doručenie nových hmoždiniek do jedného týždňa, čo sa však nestalo.

1.3.2 Žalobca na podporu svojich tvrdení predložil súdu listinný výstup z internetovej stránky, preukazujúci predajnú cenu zmesi Deron I za 36,81 Eur a jej odporúčané dávkovanie a predajnú cenu za 100 ks injektorov v sume 12,72 Eur.

1.4 Žalovaný doložil kópiu faktúry zo dňa 25.07.2022 za dodaných 1.000 ks injektorov vo výške 132,40 Eur; jednotková cena za injektor predstavovala sumu 0,1247 Eur s DPH; z faktúry vystavenej na základe objednávky na prípravok Deron I v množstve 10 kg vyplynula cena 193,- Eur s DPH. Žalovaný na pojednávaní uplatnený nárok neuznal, pretože medzi žalobcom a žalovaným nebola riadne uzatvorená zmluva o dielo a pri komunikácii s D. E., ktorého považoval za živnostníka, bol uvedený do omylu; vedomosť o tom, že by jednal s obchodnou spoločnosťou – žalobcom – nemal, a preto namietal aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu.

1.5 Súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania posudzoval v prvom rade aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu; aplikujúc ustanovenia §13 ods.1 zákona č. 513/1991 Z.z. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“) a §32 ods.1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) mal za to, že medzi žalovaným a D. E. v čase dojednávania prác na drevenici neprebehla žiadna komunikácia o tom, či D. E. koná sám za seba, alebo ako fyzická osoba - podnikateľ alebo či zastupuje iný subjekt. Vychádzajúc z §32 ods.1 Občianskeho zákonníka konštatoval, že úkony D. E. by mali byť považované za úkony jeho samotného, konajúceho samostatne a nie za iného podnikateľa, avšak z ďalších úkonov (uplatnenie peňažných nárokov zo strany žalobcu) vyplynulo, kto s ním bol v zmluvnom vzťahu a kto si voči nemu peňažné nároky uplatnil. Potom podľa názoru súdu prvej inštancie nebolo možné aplikovať ustanovenie §32 ods.1 Občianskeho zákonníka v tom zmysle, že by žalovaný nemal vedomosť, s kým je v zmluvnom vzťahu z tejto zmluvy o dielo; vo vzťahu ku konaniu podnikateľa sa súdna prax ustálila v tom, že ak podnikateľ nekoná pri svojej činnosti sám, iná osoba môže za ňu konať na základe dohody alebo plnomocenstva, ktorých forma nie je predpísaná, t.j. úkon môže byť písomný aj ústny a dostatočnou je aj konkludentná dohoda, s ktorou obe strany súhlasia a správajú sa podľa nej.

1.5.1 Za preukázané z vykonaného dokazovania považoval súd prvej inštancie, že D. E. konal pri uzatváraní zmluvy o dielo a aj v predchádzajúcich obchodných vzťahoch ako zástupca žalobcu, dojednával zmluvy o dielo a následne aj dielo vykonával, a to v mene žalobcu a na jeho účet. Pri dojednávaní zmluvy nedošlo medzi D. E. a žalovaným k žiadnej komunikácii o tom, či D. E. koná za

seba alebo za niekoho iného; podľa názoru okresného súdu žalovaný tieto skutočnosti nepovažoval za dôležité. Okresný súd nemal preukázaný žiaden úkon D. E., z ktorého by vyplynulo, že so žalovaným jednal vo vlastnom mene a na vlastný účet: pri dojednaní výplaty odmeny za už vykonané práce neposkytol žalovanému údaje o svojom účte, ale účet svojho brata, vtedajšieho konateľa žalobcu a aj následná fakturácia bola vykonaná na základe údajov, poskytnutých žalobcovi k danej zákazke práce D. E.. Okresný súd preto dospel k záveru, že zmluvu o dielo uzatvoril žalobca prostredníctvom zástupcu D. E. a žalovaný, hoci žalobca nemal s D. E. v tom čase uzatvorenú žiadnu dohodu o spolupráci či o zastúpení ani za D. E. neodvádzal odvody do sociálneho a zdravotného poistenia.

1.6 Okresný súd výpoveďou žalovaného a svedka D. E. považoval za preukázaný predmet zmluvy o dielo aj aké dielo malo byť vykonané, v akom rozsahu, na akej stavbe a akým spôsobom sa malo dielo realizovať, medzi zmluvnými stranami došlo aj k dojednaniu o cene diela; zmluvu o dielo vyhodnotil ako spĺňajúcu obsahové náležitosti zmluvy o dielo v zmysle §631 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže podstatné náležitosti zmluvy o dielo boli medzi stranami sporu dojednané; pred súdom prvej inštancie zostala sporná jej výška, keď žalobca tvrdil, že cena bola dojednaná vo výške 3.000,- Eur s poskytnutou zľavou 500,- Eur a žalovaný, že dojednaná cena za celé dielo bola 1.300,- Eur s poskytnutou zľavou 500,- Eur.

1.7 Ohľadom vzájomného plnenia a vyporiadania záväzkov okresný súd aplikoval ustanovenie §642 ods.1 Občianskeho zákonníka a zisťoval cenu vykonaných prác a hodnotu účelne vynaložených nákladov.

1.7.1 Vychádzajúc z výpovede svedka D. E. uzavrel, že z celkovo dojednaného diela bola vykonaná približne polovica všetkých prác, preto žalobca by mohol mať nárok na zaplatenie ceny vykonaných prác v polovičnom rozsahu z celkovo dojednanej ceny. Výška dojednanej ceny práce medzi stranami sporu však v konaní preukázaná nebola, dojednaná bola len cena diela ako celku, aj táto bola rozporná. Súd prvej inštancie označil za dôveryhodnejšiu výpoveď svedka D. E. o dohodnutej cene za celé dielo vo výške 3.000,- Eur, z ktorej mala byť poskytnutá zľava 500,- Eur za vykonané práce, avšak v dôsledku spôsobu určenia celkovej ceny, ktorá bola na základe dovtedajšej praxe paušalizovaná na sumu 8,- Eur za bežný meter ošetrovaného dreva okresný súd nemohol určiť objektívnu sumu, ktorá by zodpovedala cene práce samotnej. Dané rozpory spôsobili, že nárok, ktorý je možné uplatniť pri odstúpení objednávateľa od zmluvy o dielo v zmysle §642 ods.1 Občianskeho zákonníka, t.j. cenu pripadajúcu na prácu už vykonanú v konaní nebolo možné určiť.

1.7.2 Ohľadom druhého zákonného nároku – náhrady účelne vynaložených nákladov okresný súd konštatoval, že mal preukázané použitie 1.000 kusov injektorov a z doložených účtovných dokladov zistil cenu jedného injektora v sume 0,1247 Eur, t.j. spolu 124,70 Eur; ďalších 20 Eur mal žalobca vynaložiť za vrtáky, použité pri navíťovaní otvorov do drevenej konštrukcie stavby v cene 4,-Eur za jeden a mal znehodnotiť 5 kusov; cestovné náklady súd prvej inštancie akceptoval vo výške 69,90 Eur.

1.8 Súd prvej inštancie nepovažoval za sporné, že žalovaný zaplatil 230,- Eur na súkromný účet vtedajšieho štatutára žalobcu, preto uzavrel, že žalovaný náklady, vyčíslené súdom uhradil. Keďže žalobca nepreukázal hodnotu ceny vykonaných prác, okresný súd žalobu ako nedôvodnú pre neunesenie dôkazného bremena žalobcom zamietol.

1.9 O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa §255 ods.1, §256 ods.2 a §262 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.s.p.“); konštatoval, že čiastočné zastavenie konania procesne zaviniť žalobca; v spore úspešnému žalovanému preto priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie do druhého a tretieho výroku z dôvodov podľa §365 ods.1 písm. f) a h) C.s.p. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca (ďalej aj „odvolateľ“) a navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 Namietol, že cenu za dielo ako celok vo výške 3.000,- Eur určil na základe dlhoročných skúseností a prepočtov v súlade s návodom na použitie chemickej látky; cena bola žalovaným akceptovaná a jej podrobný rozpis žalovaný nepožadoval. Odvolateľ zopakoval, že fakturovaná suma vo výške 1.300,- Eur pozostávala z vykonanej práce vo výške 760,- Eur a účelne vynaložených nákladov na dopravu (100,- Eur), vrtáky (20,- Eur) a injektory (420,- Eur); žalovaný uhradil len časť fakturovanej sumy 230,- Eur.

2.2 K jednotlivým položkám uviedol, že reálne aplikoval 3.000 kusov injektorov a okresný súd vychádzal z nesprávneho skutkového zistenia, že aplikovaných bolo 1.000 kusov za 124,70 Eur, pretože predajná cena injektorov je 0,14 Eur/ks. V súvislosti s cestovnými náhradami a náhradou za stratu času žalobca uviedol, že suma 100,- Eur je sumou zvyčajne účtovanou pre lokalitu stredného Slovenska. Aplikáciu

injektorov označil odvolateľ za kvalifikovanú prácu, ktorá bola v prípade D. E. vyššia ako hodnota nekvalifikovanej práce žalovaného.

2.3 Odvolateľ zdôraznil, že žalovanému neposkytol zľavu 50% z celkovej ceny práce; poskytol mu zľavu 500,- Eur v prípade, že sa na časti prác sám zúčastní. Za nesprávne považoval predpoklady, z ktorých súd prvej inštancie vychádzal pri výpočte ceny práce, ako aj konštatovanie okresného súdu o potrebe chemicky ošetriť 360 bežných metrov; správne mal vychádzať zo 400 bežných metrov, kedy by cena diela bola 3.200,- Eur (400 bm x 8,- Eur/bm), čo by zodpovedalo žalobcom uvedenej cene za dielo 3.000,- Eur. Na základe uvedeného žalobca mal za to, že cena za vykonanú prácu bola objektívne zistená.

2.4 Žalobca mal za to, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že výška nákladov na materiál predstavovala 1.640,- Eur a nie žalovaným tvrdených 1.300,- Eur.

2.5 Zdôraznil, že náležitosťou zmluvy o dielo je okrem iného dohoda o tom, že zmluva je odplatná; to, že žalobca mal vykonať dielo za odplatu, v konaní sporné nebolo; rozhodnutie súdu prvej inštancie o nepriznaní nároku za vykonanú prácu len preto, že nevedel určiť objektívnu cenu zodpovedajúcu cene práce, považoval za rozhodnutie vychádzajúce z nesprávneho právneho posúdenia veci; aj keby nebolo objektívne možné určiť cenu práce, žalobcovi by prináležala za vykonanú prácu odmena vo výške ceny primeranej. Za rozporné s dobrými mravmi označil, aby podnikateľský subjekt, ktorý časť dojednanej práce na vlastné náklady vykonal, nemal nárok na odmenu za vykonané práce a na náhradu nákladov, ktoré účelne na vykonanie diela vynaložil.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a žalobcu zaviazat' na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaný zrušil objednávku na vykonanie diela, keď zaň D. E. odmietol prevziať záruku. D. E. prevzal sumu 230,- Eur bez toho, aby vystavil akýkoľvek doklad o prevzatí; neskôr požadoval doplatenie na osobný účet, nie na účet žalobcu a rovnako žiadal vrátiť 1.000 kusov hmoždiniek a zaslať na svoju adresu, nie na adresu žalobcu. Žalovaný mal za to, že D. E. nekonal za spoločnosť žalobcu; keďže tento nie je od roku 2015 držiteľom živnostenského oprávnenia, dohodol sa so svojím bratom, že dielo vyúčtuje spoločnosť žalobcu, ktorá v skutočnosti nebola v žiadnom vzťahu so žalovaným. Na základe uvedeného opätovne namietol aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v tomto konaní.

3.1 Nestotožnil sa ani s tvrdením žalobcu o dojednaní ceny diela na základe dlhodobých skúseností na sumu 3.000,- Eur; žalobca v konaní nepreukázal, že by cena za dielo bola dojednaná; nepreukázal ani rozsah vykonaných prác, tento určil len odhadom na 50%, z ktorého dôvodu vyúčtoval približne polovicu ceny diela. Žalobca nepreukázal, aký materiál a koľko pri vykonaní diela použil. Ak žalobca tvrdil, že vychádzal z obvyklej ceny 8,- Eur za bežný meter, mal preukázať, koľko metrov bolo pripravených na oštiepenie aplikáciou injektorov; D. E. tvrdil, že skutočne vykonanú prácu len odhadol podľa svojich skúseností, čo však nemohlo byť podkladom pre určenie ceny nedokončeného diela.

3.2 Za rozporné žalovaný označil aj tvrdenia žalobcu ohľadom počtu použitých hmoždiniek; na jednej strane žalobca najskôr tvrdil, že použil 1.000 kusov, následne 3.000 kusov injektorov; ich skutočný počet nikto nespočítal a jednalo sa len o hrubý odhad. Žalovaný vyčítal svedkovi, že tento nevysvetlil, z akého dôvodu odmietol pôvodnú dohodu o zaslaní injektorov na jeho adresu, prečo zaslané hmoždinky neprevzal a neuviedol ani dôvod, pre ktorý požadoval zaslanie injektorov na svoju domácu adresu a nie do sídla žalobcu. Žalobca za vykonanú prácu – navŕtanie dier do dreva – požaduje 760,- Eur; túto prácu nepovažoval žalovaný za prácu odbornú, preto požadovanú cenu za prácu vykonávanú približne 6 až 6,5 hodiny (t.j. cca 117,- Eur za hodinu) označil za neprimeranú a neobvyklú. Na základe uvedeného mal žalovaný za to, že súd prvej inštancie správne a dostatočne zistil skutkový stav veci a pri rozhodovaní aplikoval správne právne predpisy.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného (replika) uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že cena za dielo bola dojednaná; preukázané zároveň bolo, že len samotné náklady na materiál by boli vyššie ako 1.300,- Eur, čím bola vyvrátená pravdivosť tvrdenia žalovaného, že výška dojednanej odmeny za dielo ako celok mala byť 1.300,- Eur. Za nesporný medzi stranami sporu žalobca označil rozsah vykonaných prác; žalovaný totiž nerozporoval plochu, do ktorej boli aplikované injektory a ani hustotu ich osádzania; v tejto súvislosti poukázal na svoje vyjadrenia v odvolaní, na ktorom zotrval. Žalobca označil konanie žalovaného za špekulatívne; vyjadril presvedčenie, že na vykonanie náročnejšej a odbornej práce, ktorou bolo vyhodnotenie hustoty aplikácie injektorov, spôsob ich vsádzania ako aj samotná práca navŕtavania, využil žalobcu a následne od zmluvy o dielo odstúpil a aplikáciu chemickej látky Deron I do drevenice uskutočnil sám.

5. K vyjadreniu žalobcu podal písomné vyjadrenie žalovaný (duplika). Zopakoval, že dojednanú cenu diela vo výške 3.000,- Eur nepovažoval za preukázanú; zotrval na názore, že vykonaná práca nie je prácou odbornou. Žiadne nové skutočnosti vo svojom podaní neuviedol.

6. Žalobca reagujúc na vyjadrenie žalovaného uviedol, že netvrdí, že by vykonaným dokazovaním bola preukázaná dohoda o cene diela vo výške 3.000,- Eur; opätovne zdôraznil, že navŕtanie a aplikácia špeciálnych injektorov je prácou odbornou, vyžadujúcou si určité znalosti, skúsenosti a zručnosti. Žalovaný mal dostatok času na preverenie si zhotoviteľa diela a na rozhodnutie, či má o chemické ošetrovanie chaty záujem a akú látku chce použiť. Žalobca označil argumentáciu žalovaného za vzájomne rozpornú, nelogickú, konanie žalovaného ako špekulatívne.

7. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom §380 ods.1, ods.2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle §385 ods.1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. postupom podľa ustanovenia §387 ods.1 C.s.p. potvrdil, považujúc ho vo výroku za vecne správny; tretí výrok o nároku na náhradu trov konania formálne zmenil z dôvodu potreby jeho vykonateľnosti v súlade s aktuálnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR.

8. Podľa §387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8.1 Podľa ustanovenia §388 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

9. Odvolací súd preskúmal podstatné odvolacie námietky žalobcu, napadnuté rozhodnutie okresného súdu ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav a svoje rozhodnutie riadne, v súlade s ustanovením §220 ods.2 C.s.p. odôvodnil. Napriek tomu, že sa odvolací súd s právnym posúdením vecí súdom prvej inštancie nestotožnil, napadnuté rozhodnutie je vo výroku II. vecne správne, preto ho v zmysle §387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

10. Z obsahu spisu ako aj rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie konal o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaplata sumy 1.300,- Eur a po čiastočnom späťvzatí žaloby zaplata istiny 1.070,- Eur spolu s úrokom z omeškania 5% ročne zo žalovanej sumy od 19.07.2022 do zaplata. Medzi stranami bola v priebehu konania sporná nielen otázka samotného uzatvorenia zmluvy o dielo, ceny diela (resp. jej vykonanej časti) či množstva použitého materiálu (injektorov), ale aj otázka aktívnej vecnej legitímácie; s touto sa súd prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsudku vysporiadal; aplikujúc ustanovenia §13 ods.1 Obchodného zákonníka a §32 ods.1 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že aktívna vecná legitímácia žalobcu bola daná.

11. Platná právna úprava pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy jedna strana sporu predstavuje subjekt práva a strana druhá je subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, v civilnom procese používa pojem vecná legitímácia. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie „také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať“. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta.“ (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/205/2009 zo dňa 29.6.2010).

11.1 V sporovom konaní je žalobca povinný uviesť relevantné skutočnosti, o ktoré opiera svoj návrh a z ktorých vyvodzuje svoje právne postavenie. Dôkazné bremeno postihuje toho, kto niečo tvrdí.

12. V prejednávanej veci žalovaný aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v spore spochybnil - tvrdil, že o skutočnosti, že D. E. koná za žalobcu ako právnickú osobu, nemal vedomosť. Svedok D. E. pri výsluchu uviedol, že nevie, či sa mal žalovaný ako dozvedieť, akú firmu on zastupuje.

12.1 Z ustanovenia §32 ods.1 C.s.p. vyplýva, že ak z právneho úkonu nevyplýva, že niekto koná za niekoho iného, platí, že koná vo vlastnom mene. Citované ustanovenie slúži na ochranu dobrej viery zmluvných strán a právnej istoty; vyplýva z neho, že konajúce strany sú účastníkmi právneho úkonu, ak z právneho úkonu nevyplýva inak. Občiansky zákonník neurčuje, ako má dať splnomocnenec najavo,

že koná v mene splnomocniteľa; musí to však urobiť takým spôsobom, aby osoba, s ktorou koná, bola jednoznačne uzrozumená, že nekoná vo vlastnom mene, ale v mene splnomocniteľa.

12.2 Súd prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsudku sám skonštatoval, že „medzi žalovaným a D. E. v čase, keď dojednávajú vykonanie prác na drevenici žalovaného, vôbec neprebehla žiadna komunikácia o tom, či D. E. koná sám za seba, resp. či koná ako podnikateľ živnostník (fyzická osoba) alebo či zastupuje nejaký iný subjekt, napr. žalobcu“.

12.3 Z vykonaného dokazovania, ako aj z vyjadrení strán sporu pre odvolací súd vyplynulo, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy o dielo nebol oboznámený s tým, že D. E. nekoná vo vlastnom mene, ale že koná v mene obchodnej spoločnosti žalobcu. Odvolací súd na základe uvedeného nemohol prijať iný záver než ten, že D. E. konal pri dojednávaní zmluvy o dielo vo vlastnom mene a z tohto konania bol aj sám zaviazaný.

12.4 Žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu odvodzoval od ústnej zmluvy o dielo, ktorú mal so žalovaným uzatvoriť na základe mandátnej zmluvy prostredníctvom D. E. - mandátnu zmluvu ani plnú moc však žalobca v priebehu konania nepredložil, napriek tomu, že žalovaný nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu namietal. Svedok D. E. pritom pri výsluchu verziu žalobcu o existencii mandátnej zmluvy medzi ním a žalobcom nepotvrdil - uviedol, že žalobcu zastupoval na základe ústnej uzavretej dohody o brigádnickej činnosti (teda nie na základe mandátnej zmluvy), pričom na otázku odvádzania odvodov za neho sa vyjadril len neurčitým spôsobom. Z dokazovania, vykonaného okresným súdom dopytom na Sociálnu poisťovňu (č.l. 99-100) vyplynulo, že odvody za D. E. neboli uhrádzané už od roku 2014.

12.5 Aktívnu vecnú legitímáciu žalobca fakticky mienil preukázať faktúrou č. 1/2022 zo dňa 11.07.2022, na ktorej je označený ako dodávateľ. Samotné vystavenie a zaslanie faktúry však na preukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu nepostačuje, nepreukazuje, že došlo reálne k uzavretiu zmluvy o dielo medzi ním a žalovaným. Za nesprávny považoval odvolací súd názor súdu prvej inštancie, že aktívna vecná legitímácia žalobcu je daná aj preto, že v čase uplatnenia peňažných nárokov bolo žalovanému dané jasne najavo, kto s ním je v zmluvnom vzťahu. Vychádzajúc zo základných princípov kontraktačného mechanizmu (návrh na uzavretie zmluvy, akceptácia návrhu a doručenie akceptácie navrhovateľovi) je nevyhnutné, aby budúca zmluvná strana vedela, s kým zmluvu uzatvára, a to už pri rokovaní o uzavretí zmluvy. Žalobca k žalobe a ani v priebehu sporu nepriložil žiadne relevantné dôkazy preukazujúce, že by použitý materiál na časť realizovaného diela (hmoždinky) vlastnil, resp. zakúpil a ktoré by preukazovali reálnu spotrebu tohto materiálu pri vykonaní časti diela v prejednávanej veci. Použitý množstvo materiálu a primeranosť ceny žalobcu preukazoval v priebehu celého sporu len z internetových stránok výrobcov (č.l. 56). Svedok D. E. pri výsluchu uviedol, že materiál kupuje on sám a predloží podklady účtovníčke žalobcu. Takéto doklady o nákupe chemikálie Deron resp. o nákupe hmoždiniek na realizáciu predmetného diela, ktoré by mu D. E. odovzdal či pre neho zakúpil žalobca nepredložil. Svedok D. E. tiež uviedol že niekedy nakupuje materiál od českej firmy „v naturáliach“. Je tak zjavné, že nejde o majetok žalobcu ako právnickej osoby.

12.6 Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí ustálil, že žiaden úkon D. E. nenasvedčoval tomu, že by v danej veci konal vo vlastnom mene a na vlastný účet. Súd prvej inštancie však opomenul, že (a) práve D. E. po odstúpení žalovaného od zmluvy o dielo poskytol žalovanému svoju súkromnú adresu na doručenie nových hmoždiniek a neposkytol žalovanému adresu sídla či prevádzky žalobcu (obchodnej spoločnosti) na vrátenie tovaru a (b) D. E. ako svedok pri výsluchu tiež potvrdil, že po odstúpení žalovaného od zmluvy poskytol žalovanému súkromné číslo účtu na účel čiastočnej úhrady v sume 230 Eur. Z listinného dôkazu, založeného v súdnom spise (č.l. 69) vyplýva, že ako príjemca predmetnej bankovej transakcie zo dňa 27.06.2022 je uvedený D. E. a nie žalobca ani brat D. E., ako to D. E. tvrdil. Podstatnou je tiež tá skutočnosť, že žalobca nepredložil žiadny dôkaz, že by D. E. predmetnú sumu 230 Eur žalobcovi ako čiastočnú úhradu plnenia žalovaného odovzdal (hotovostne ani bezhotovostne) - naopak, ani v čase podania žaloby (dňa 02.09.2022), t.j. viac ako po dvoch mesiacoch od prijatia platby D. E. predmetnú sumu žalobcovi evidentne neposkytol, keďže žalobca pôvodne žaloval celú sumu 1.300 Eur a až po podaní odporu zobral žalobu v časti sumy 230 Eur späť.

13. Odvolací súd po preskúmaní veci konštatuje, že žalobca dôkazné bremeno ohľadom preukázania svojej aktívnej vecnej legitímácie v spore neunesol a preto nebolo možné jeho nároku vyhovieť. V konaní nebola preukázaná existencia právneho vzťahu medzi žalobcom ako obchodnou spoločnosťou a žalovaným, na základe ktorého by žalobcovi vyplýval z hmotného práva nárok, ktorého sa v konaní domáhal. Ak súd prvej inštancie dospel k inému záveru, vec nesprávne právne posúdil. Pri posúdení vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, na základe čoho sa určitá osoba subjektívne cíti byť účastníkom

hmotnoprávneho vzťahu, relevantnou je skutočnosť, či účastníkom objektívne je (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/192/2004).

13.1 Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že strana nie je nositeľom práva, o ktoré v konaní ide a vedie vždy k zamietnutiu žaloby. Žalobca ako právnická osoba v konaní nepreukázal, že práve jemu je dané procesné právo uplatňovať si tvrdený nárok, a teda že on je nositeľom práva. Nemožno tak vyvodiť iný záver, ako že mu aktívna vecná legitímácia v tomto spore nesvedčí.

13.2 Odvolacie námietky žalobcu neboli vzhľadom na nedostatok jeho aktívnej vecnej legitímácie spôsobilé privodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ okresný súd žalobu zamietol (druhý výrok), rozhodol vo výroku vecne správne. Odvolací súd postupom podľa §387 ods.1 C.s.p. napadnutý rozsudok vo výroku II. potvrdil, avšak z iných dôvodov, než na akých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie.

14. Napadnutý výrok o nároku na náhradu trov konania (výrok III.) odvolací súd zmenil z dôvodu potreby jeho formálnej vykonateľnosti.

14.1 Týmto výrokom okresný súd žalovanému síce priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v celom rozsahu, neuložil však žalobcovi povinnosť tieto trovy konania zaplatiť. Súdny úradník rozhodujúci postupom podľa §262 ods.2 C.s.p. po právoplatnosti rozhodnutia rozhoduje o výške náhrady trov konania, ale bez uloženia povinnosti zaplatiť náhradu trov konania. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn.6Cdo/41/2016 zo dňa 25.05.2017 rozhodnutie o trovách konania, priznávajúce ich náhradu, musí byť vykonateľné (§232 ods.1 C.s.p.), pretože podľa výslovného znenia §262 ods.2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník) už len o výške náhrady trov konania; súd prvej inštancie v rozhodnutí podľa §262 ods.2 C.s.p. nemôže rozhodnúť o uložení povinnosti jednej sporovej strane zaplatiť náhradu trov konania druhej sporovej strane. O povinnosti zaplatiť náhradu trov konania preto musí rozhodnúť súd, rozhodujúci o nároku na náhradu trov konania podľa §262 ods.1 C.s.p. Tomu musí zodpovedať aj formulácia tzv. náhradového výroku, t.j. musí v ňom byť uvedené, kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania s tým, že iba o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/83/2021 zo dňa 07.02.2024). Len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti.

14.2 Odvolací súd preto v súlade s §388 C.s.p. zmenil výrok napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania a určil lehotu 3 dní na plnenie od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle §396 ods.1 C.s.p. v spojení s §255 ods.1 C.s.p. tak, že žalobcu zaviazal na zaplatenie náhrady trov odvolacieho konania žalovanému v rozsahu 100%, pričom o samotnej výške trov odvolacieho konania rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením. Lehotu na plnenie odvolací súd určil na tri dni od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.